

Hallássérült Hívek Hírlapja

XXX. évf. 6. szám

2017. június

LITURGIKUS „A” év

(Kis misekönyvben a szentmise rendje: 11-23. oldal, könyörgések és olvasmányok szövege/továbbiakban: szöveg oldal.)

Június

4. PÜNKÖSDVASÁRNAP

(szöveg 173-178. old., pref.: 177. old.)

5. PÜNKÖSDHÉTFŐ

11. SZENTHÁROMSÁG

(szöveg 181-184. old., pref.: 183. old.)

18. ÚRNAPJA

(szöveg 185-190. old., pref.: 189. old.)

23. JÉZUS SZIVÉNEK ÜNNEPE

(szöveg 191-195. old., pref.: 194. old.)

25. Évközi 12. vasárnap

(szöveg 243-246. old., pref.: 32-35. old.)

29. Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepe

(szöveg 370-374. old., pref.: 373. old.)

HALLÁSSÉRÜLTEK SZENTMISÉI

Budapesten:

† **Piarista Gimnázium**
Kápolnája, V. kerület,
Budapest, Piarista utca 1.

- június 4., 11., 18. és 25. vasárnap délután 3 órakor

Vidéken:

Hely	Mikor?	Hány órakor?
Miskolc	jún.11., júl. 9.	15.00
Pécs	jún.4., júl. 2.	14.00
Szombathely	???	15.00
Vác	nyári szünet	16.30
Veszprém	jún.18., júl.16.	15.00

TUDNIVALÓK

Katolikus Hallássérült Pasztoráció

1052. Budapest, Piarista köz 1.
Tel/fax.: 06 1 266 0529

Ügyfelfogadási időpont:

Szerda 8:00-18:00.

Más időpontban előzetes egyeztetés alapján, a 06 30 523 83 82-es mobilszámon (Lampert Ferenc).

MEGHÍVÓK

Meghívó

Örömmel értesítjük, hogy Isten kegyelméből

Beer Miklós püspök úr

2017. július 1-jén, szombaton 10 órakor

a váci Nagyboldogasszony-székesegyházban

(Vác, Konstantin tér 11.)

állandó diakónussá szentel minket.

Szeretettel hívjuk és várjuk!

Nagyon megerősítő lenne számunkra a jelenléte

és a közös imádság.

Dénes János
Lauer Tamás
Molnár András

Meghívó

50. házassági évforduló megünneplésére

HORVÁTH JÓZSEF & HORVÁTH JÓZSEFNÉ (Hetényi Irén Julianna)

Szeretettel meghívjuk kedves rokonainkat és barátainkat

az 50. házassági évfordulónk megünneplésére

az Újpest 4. kerület Nap utcai Római Katolikus Szent József

Templomban tartandó esküvőre és áldásra.

Időpont: 2017. július 29. szombat délután 14 órakor

FONTOS INFORMÁCIÓ

Nyári nyitva tartás a Piarista Gimnáziumban

2017. június 26-tól (hétfőtől) augusztus 25-ig hét közben 18:00-ig tart nyitva a Piarista utcai Gimnázium. Közben az egyesületi klubnapokon pedig a másik teremben lesz klubdélután. Vagy máshol... Értesíteni fogunk erről.

Vasárnaponként pedig 14:00 – 17:00-ig tart nyitva. Figyelem: szentmise után azonnal le kell menni a kapuhoz. Aki korán jön, az a kapu előtt várjon a nyitásig!

EVANGÉLIUM

Szent János könyvéből (Jn 20,19-23)

Húsvétvasárnap este az apostolok együtt voltak egy teremben. Az apostolok féltek a zsidó vezetőktől, azért bezárták az ajtókat.

Jézus mégis bejött a terembe, ajtónyitás nélkül. Jézus megállt a terem közepén és azt mondta az apostoloknak: „Békesség nektek!”

Azután Jézus megmutatta az apostoloknak a sebeket a kezén és az oldalán. Az apostolok örültek, hogy látták Jézust.

Jézus újra szólt az apostolokhoz: „Békesség nektek! A mennyei Atya hatalmat adott nekem, én pedig hatalmat adok nektek!”

Azután Jézus az apostolokra lehelt és azt mondta: „A Szentlélek Istent adom nektek. Akinek ti megadjátok a bűnbocsánatot, az valóban kap bűnbocsánatot Istentől. Akinek nem adjátok meg a bűnbocsánatot, az valóban nem kap bűnbocsánatot az Istentől.”

A MI ESEMÉNYEINK

"A tettes visszatér a helyszínre" - máriagyüdi kirándulás

Április elején útra keltünk. Tele volt a busz és kényelmes.

Izgatottan vártunk, hogy milyen lehet a Máriagyüdi kegyhely, kb. 20 év után. Meghívást kaptunk a Passió némajáték bemutatására, amellyel a Hallássérült Pasztoráció az évtizedeken át országjáró missziós tevékenységét mutatta be. Néhány oszlopos és biztos identitástudattal élő siket testvérnek köszönhetően sikerült együttműködni Szilágyi nővérekkel az evangéliumok bemutatásában.

Máriagyüdre megérkezve alig lehetett ráismerni a kegyhelyre. Kiderült, hogy néhány éve kaptak óriási

támogatást és teljesen felújították és átépítették a kegyhelyet. Szinte csak a kegytemplom maradt régi-új köntösben. Érdekes szituáció alakult ki a minket fogadó kedves egyházi idegenvezető és közöttünk. Ő körbe vezetett minket és mesélt a történelmükről és értékükről, majd mi is meséltünk a Passió némajátékunk máriagyüdi bemutatójáról, hogy hol és miképpen szerepeltünk, neki nem volt nehéz eltalálni, hogy pl. ki szerepelt Jézus szerepében, stb. Elmeséltük, hogy többen sírásra fakadtak, könnyeztek, mikor hallották az ostor kegyetlen csattogását, látták a kereszt dübörgő földre esését és síró asszonyok

keserves sírását. Neki annyira jól esett a beszámoló, és megígérte, hogy erről be fog számolni a plébánosnak és püspöknek. De jól esett nekünk is, hogy újra megélhettük a Passió némajátékát, történelmét, benne átéljük Jézus kínszenvedését, halálát és feltámadását. Azoknak a kiránduló siket testvéreknek is jól esett ez a szituáció, akik nem vettek részt az akkori bemutatón, hiszen megtapasztalhatták az Egyház gazdag történelmét és sokszínű életét, hogy siket és halló testvérek hogyan élnek együtt egy missziós tevékenység keretében..

Nehéz volt elbúcsúzni a kegyhelytől!

Irány Siklós és vára!

Megint az a meglepetés fogadott, amiben volt részünk Máriagyűdön is.

Teljesen fel van újítva a vár, újra visszarepülhettünk a fekete-fehér televíziós Tenkes kapitánya világába.

Mintha az volt az érzésünk, hogy már többször végigjártunk a köveken, beléptünk több ajtón, ott harcoltunk a falaknál, folyosókon, kelyhekből ittunk asztaloknál. Volt még több meglepetés, amikor az idegenvezető bevezetett minket a vár rejtelseibe és a filmkészítés kulisszatitkaiba, valamint a település lakóinak hálálkodásaiba. Pl. minden főszereplőt saját magukénak érzik, ezek a színészek "hazamehetnek" Siklóstra, ha arra vezetnek az útjaik. Zenthe Ferenc színész, díszpolgár Siklóson. Megcsodáltuk a vár kápolnáját és kilátást is.

A vár látogatása után ki-ki ment Harkány gyógyfürdőjébe vagy városi sétára ebédfogyasztással egybekötve.

Kellemes kirándulásnak vége is kellemes volt!

(Mikesy György)

Anyák napja ünnepség a két napon

Az egyik napon, május 5-én pénteken, az Anyák napja előtt a Fáy Károly Egyesület által tartott klubdelután volt, akkor Mikesy György elnök a fehér ill. piros szegfűvel az Anyákat köszöntötte. Erzsike kislánya, Zseszi nagy örömmel az Anyáknak odaadta, cserébe egy-egy pusztit kapott. Virág kiosztása után finom szendvicset, apró süteményt ettünk. Vidám hangulatban a szép ünnepség fejeződött be, kint zuhogott az eső.

A másik napon, május 7-én vasárnap az Anyák napján a szentmise végén Erdődi Ferenc atya 3 fehér-sárga szál nárcisz virággal és áldással köszöntötte az anyákat, de azok is kaptak virágot, akiknek sok próbálkozás után sem lett gyereke.

Isten áldja meg a kedves Anyukákat!

(Popovics Zoltán)

LAUER TAMÁS CIKKEI A DIAKÓNÁTUSRÓL

Diakónus képző

Néhány évvel korábban avattak akolitussá harmad magammal. A későbbi lelki napokon (rekollektciókon) gyakran esett szó az állandó nő diakonátusról, mint hivatásról az egyházban. Hallássérülésem miatt úgy gondoltam, hogy ezt nem nekem találták ki, így nem foglalkoztam vele.

Két évvel ezelőtt azonban személyesen kaptam meghívást a Váci Egyházmegye diakónus képzőjébe Turai János atyától. Feleségestől kellett a felvételi beszélgetésre elmennünk, ahol négyünk közül hármunkat felvettek a képzésre. Melyen az alábbiakat tanultuk: Félévente három alkalommal, összesen tizenkétszer találkoztunk. Péntek esti misére

gyülekeztünk, majd a vacsora után közösség építő játékok, foglalkozások voltak Gulyás Péter és Koncz András vezetésével, késő éjjelbe nyúló beszélgetésekkel.

A szombati napokon pasztorálist – Tomka Ferenc atya – vagy diakónus lelkiséget – Molnár Ferenc diakónus – tanultunk. Közben volt zsolozsma szentmise keretében. Pihenés, csend, szentségimádás, vendéglőadók... Szombat esténként volt agapé a hozott elemózsiából, amit tartalmas beszélgetés közben fogyasztottunk el. A vasárnapokon homiletikát és liturgikát tanultunk Füzes Ádám atya vezetésével. Sokat gyakoroltuk a szentbeszéd készítés csínját-

bíniát. Gyakran tapasztaltuk, hogy milyen sok munkaóra van abban a 10-12 perces szentbeszédben. És milyen fontos, hogy időben elkezdjük és aludjunk rá egyet-kettőt. Minden alkalommal „munka” misén élesben próbálhattuk ki, mit, hogyan kell egy diakónusnak, segédkezőnek az oltár körül szolgálnia. Mint minden a Földön véget ér, úgy a képzésünknek is immár a végére jutottunk. Püspök atya az admissziós liturgia keretében kinyilvánította szándékát, hogy előljáróink javaslata alapján, mind a hármunkat állandó nő diakónussá szentel július elsején a váci székesegyházban.

Hálát adunk a jó Istennek, a kapott sok kegyelemért, hogy alkalmatlanságom tudatában megtapasztalhattam, hogy Isten tesz alkalmassá a szolgálatra, melyre a diakonátusban elfogadtam a meghívást. Adottságaim révén, mind a kistarcsai egyházközségben, mind a hallássérültek körében hív szolgálatra az Úr. Köszönöm az értem mondott imáitokat. Igyekszem jelen lenni az egyházközségben, és erőmhöz mértén szolgálni a közösséget.

Lauer Tamás diakónus jelölt

Ki a diakónus?

2015 szeptemberétől rendszeresen találkoztak a kistarcsai hívek diakónussal, mivel Simon Balázs nálunk teljesítette diakónusi gyakorlatát. Balázst tavaly nyáron pappá szentelte püspök atya, így már papként folytatja tevékenységét, nem diakónusként.

Létezik azonban az egyházban az állandó diakonátus is. A diakónusi szolgálat az egyházi rend első fokozata, melyre az egyházi előírások alapján nőtlen vagy nő férfiakat lehet felszentelni. A diakonátusnak azonban két formája van: vannak, akiket a diakónusi idejük után pappá szentelnek, de vannak állandó diakónusok is, akiket később sem szentelnek pappá. A II. Vatikáni Zsinat szerint a diakónus megszabott feladata a keresztség, az oltáriszentség kiszolgáltatása (áldoztatás), közreműködés házasságkötésben, temetés, zsolozsma kötelezettségének teljesítése, igeliturgiák vezetése. Továbbá a szentmisén felolvassa az evangéliumot, homíliát mondhat, a püspöknek, illetve papnak segédkezik.

Joggal merül fel a kérdés: Az állandó diakónusok megoldják-e a paphiányt?

Az állandó diakonátusnak nem ez a célja. A diakonátus fogalma még nem teljesen ismert fogalom. Az egyház küldetése számára gazdagságot jelent. Az állandó diakónusok nem foglalják el a papok helyét, mert „a misszió területe határtalan”. A paphiányt és az állandó diakonátus virágzását nem lehet egymás mellé tenni és összehasonlítani. „Vannak egyházmegyék, ahol komoly a paphiány, azonban még csak gondolkodnak az állandó diakonátus szerepéről.

A Váci Egyházmegye úttörő szerepet vállalt Beer Miklós püspök atya vezetésével, aki felismerte az idők jeleit és az állandó diakonátusban rejlő lehetőségeket. Egyházmegyénkben már több mint 30 állandó diakónus tevékenykedik. Néhányan önálló plébánia vezetők egy-egy plébános irányítása alatt. Bár a diakónus közvetlenül a püspök alá van rendelve. Ez azonban sok esetben csak szükségmegoldás.

A diakónusok nem kizárólag plébániai segítők, és nem is kell, hogy azzá legyenek. Bizonyos szempontból mindenki egy plébániához tartozik, ott tapasztalják meg a helyi egyházat. Van lekipásztor a plébániákon, és tőle elvárjuk, hogy plébánia-centrikus legyen, „parókus”, a szó legnemesebb értelmében. A különbség az, hogy a diakónusnak, amellet, hogy segíti a papot, amiben csak tudja, nagyobb távlatban is kell gondolkodnia: *Mik azok a szükségletek, amelyekről a jelenlegi plébániai struktúrában nem tudunk gondoskodni? Ki az, aki még az ajtónkig sem jutott el? Hogy segíthetnének ezen?* Ez vész el, ha a diakónusokat bezárjuk a plébánia belső életébe.

Ez nagy veszély, mert éppen az az egyediség vész el, amit a zsinat püspökei szerettek volna elérni. A diakónus olyan felszentelt szolgáló, akinek mindig kifelé is kell néznie – nem csak a plébánia belső dolgaira –, és aki mások figyelmét is felhívja erre. Ez ismét a széles látókörre utal vissza: hogyan tudnak változtatni a világon? Ezt a fajta társadalomkritikát, ami a segíteni tudásunkon alapul, hallhatjuk és láthatjuk olyan intenzíven Ferenc pápa tanításában.

A diakónusokat soha nem úgy képzelte el a zsinat, hogy minipapok, részleges papok, netán helyettes papok lesznek. És szuper-laikusoknak sem szánták őket. Úgy gondolták, a diakónusok révén mintegy beoltják a társadalmat az Egyház szent szolgálival. A diakónusok révén nem csak laikusok, hanem felszentelt egyházi emberek is élnek a világban.

Az igazi karizmája a diakónusoknak a szakpasztorációban rejlik. A misszió területe határtalan. Számtalan olyan hátrányos helyzetű csoport él közelünkben, akiknek szükségük lehet egy szószólóra. Csak néhány példát említve: ifjúság pasztoráció, jegyes és házaspasztoráció, börtönlelkészi szolgálat, beteggondozói szolgálat, fogyatékkal élők pasztorációja, cigánysággal, hajléktalanokkal való foglalkozás ... Ezen elesett emberek hangját kell bevinni az egyházba. Ugyanakkor a püspök két karja is a diakónus, mert a püspök nevében cselekszik, végzi küldetését, szolgálatát.

Az egyetlen állandó feladata a szentmisén az evangélium felolvasása. Más szerepeket is vállalhat a liturgiában, azokat azonban más segítő is elvégezheti.

Van logikus érv arra, hogy bizonyos feladatokat miért éppen a diakónus végezzen a szentmisén, például miért ő mondja az egyetemes könyörgéseket: mert a diakónus az, akinek igazán ismernie kell a közösség és az egyes emberek szükségait. Az lenne ideális, ha a diakónus fogalmazná meg a könyörgéseket, az adott közösség szükségéhez igazodva.

Ezenkívül valamiképpen máshogy kellene prédikálnia egy diakónusnak, mint ahogy egy pap teszi. És ezt nem úgy értem, hogy ilyeneket mondjon: „Tavaly elvittem a családomat a Balatonra.” Hanem: mit tapasztal a világban? Mi az, amiről neki van valamilyen meglátása, és egy papnak nincs, mert ő nem abban a környezetben mozog?

Ha a diakónust már eleve úgy érzékelik, mint a közösség szolgáját, a szó minden értelmében, akkor a liturgiában játszott szerepe megszilárdítja ezt a pozícióját. A hívek látják a diakónust, és arra gondolnak: „Ez az a fickó, aki a börtönbe is jár...”, vagy: „Ez az a fickó, aki az ingyen konyhát csinálja... És most a homíliában is arra bátorít minket, hogy csatlakozzunk hozzá.” Minden összeáll.

Fontos, hogy a diakónus mondja ki a mise utolsó szavát. Az Ite, missa est nem azt jelenti, hogy „Menjetek, a mise véget ért.” Az ite-t a római parancsnokok használták, mikor útnak indították a csapataikat, nagyjából azt jelenti: menetel, masírozik, vonul. A missa est pedig annyit tesz: az Egyház 'küldve van'. Vagyis a diakónus azt mondja: „Az Eucharisziát össze kell kapcsolnunk a küldetéssel. Induljunk.”

Előfordul, hogy a diakónus megérkezik a mise előtt, és a pap azt mondja: „Ma nincs rád szükségem.” De igen, szüksége van rá. Odamenne-e a pap Kovács nénihez, és azt mondaná neki: „Ma nincs szükségem rá, hogy maga olvasson, majd én megcsinálom”? Nem menne oda, nem mondaná. Ugyanúgy, ahogy szükség van világi hívekre, hogy jelen legyenek és aktívak legyenek, szükség van a diakónusra is. Így teljesedik ki közösségünk katolikus önazonossága.

A diakónusfeleségek olyan asszonyok, akik sok mindenhez értenek. Egyikük elmesélte, milyen végzettsége van, milyen könyveket írt, milyen tapasztalatokat szerzett a plébániai munkában, jóval azelőtt, hogy a férje bekapcsolódott volna. Majd hozzátette: „És most egész hátralévő életemben úgy fognak emlegetni: a diakónus felesége”.

Más nők azt mondják: „Azért vagyok itt, mert a férjem erre érez elhivatást, és én mellette állok, de a közéletben nem szeretnék részt venni.” És van a középutas csoport, akik azt mondják: „Most rögtön nem szeretnék bekapcsolódní, talán majd ha felnőnek a gyerekek.”

Nincs kimondott feladatköre a diakónusfeleségeknek. Sokan a hívek közül, különösen azok, akik nem katolikus háttérből származnak, a diakónus feleségét tévesen más keresztény felekezetek lelkész feleségeihez hasonlítják.

És időnként maguk a papok is így látják. Megkérdezik a diakónust: „Miért nem vezetitek ti a feleségeddel ezt a bizottságot?” A diakónus esetleg így felel: „Megkérdezted a feleségemet? Lehet, hogy őt ez egyáltalán nem érdekli.” Minden diakónusnak tisztában kell lennie a fontossági sorrenddel. Legfontosabb az Istennel való kapcsolat. Második a házastárssal és a családdal való kapcsolat. Harmadik a munkaadóval való kapcsolat. Utána jön az egyházzal/plébániával való kapcsolat.

Ez így nagyon szép, de nem mindig működik. Mit tegyen a diakónus, amikor este 7-kor felhívja a hívek egyike, miközben épp a kislánya születésnapját ünneplik, és neki menni kellene, hogy valaki másnak segítsen? És ez csak egy példa.

EGYHÁZI HÍREK

Böjte Csaba Irakból hazatérve: Mi lehet a válasz a gyűlöletre?

Böjte Csaba ferences, Sajgó Szabolcs jezsuita, Hölvényi György, az Európai Parlament képviselője, valamint a Duna World tévécsatorna két munkatársa Irakba látogattak május 6. és 9. között az üldözött keresztényekhez. Csaba testvért kérdeztük tapasztalatairól.

– A Facebook-oldalán jelezte az utazás előtt egy nappal, hogy az iraki keresztényekhez látogat. Mi volt az előzmény?

– Nekünk, ferenceseknek mindig a legkisebbeket kellene meglátogatnunk, melléjük kellene odaállnunk. Jelenleg nem nagyon van kisebb az üldözött keresztényeknél. Tudjuk a médiából, milyen harcok zajlottak arrafelé, Moszulban, a Ninivei-fennsíkon. Sokféle felekezethez tartozók élnek ott, ősi egyházak vannak jelen, mutattak is nekünk sok kis templomot a 4–5–6. századokból.

– Milyen állapotokat találtak?

– Amikor az Iszlám Állam támadásba lendült, egész városokat pusztított el. Irak 36 milliós ország, Moszul (az egykori Ninive) a második legnagyobb városa. Néhány nap alatt bevették a várost, holott 70 ezer katona védte. Néhány ezer lázadó elűzött mindenkit, döbbenetes események voltak ezek. A helyiek azt mondják, elárulták őket: egy ekkora városban van katonai parancsnok, vannak katonák, fegyverhez szokott emberek, mégsem védték meg őket.

Moszulban még tart a háború, oda nem mentünk be, csak a felszabadított elővárosokba. Voltunk egy olyan városban, ahol korábban 50 ezer ember élt: a házakat felégették, a templomokat meggyalázták, amit lehetett, szétlőttek. Minden egyháznak vannak vértanúi. De nemcsak a keresztényekkel szemben lépnek fel, hanem minden másképp gondolkodóval, elűzték a jazidiket, a mérsékelt muszlimokat is. Szomorú volt hallani, mennyire hiányzik a tolerancia. Jártunk menekülttáborokban, voltunk menekült muszlim családoknál is.

– Milyen lélekkel, milyen reménnyel élik meg a helyi keresztények az üldöztetést?

– Moszulban 48 keresztény templom volt, most egy sincs. Gondoljunk bele a számokba: a Székelyföldön 6–700 ezer székely él. Ekkora volt Ninive népessége is: Moszulban 500 ezer, a fennsíkon 200 ezer ember élt. Néhány nap alatt elüldözték onnan ezt a tömeget: mint egy „embercunami”, úgy vonultak át Erbilbe. És ott ezt tudták kezelni: senki nincs az út szélén, mindenkinek ételt adnak, a szegényeknek kifizetik a házbért, és még muszlim családokat is támogatnak a keresztény segítő szervezetek. Elképzeltem, hogy olyan ez, mintha az egész Székelyföld bezúdulna Kecskemétre vagy Szegedre érsekestül, mindenestül...

Hosszú évek óta hadiállapotok vannak, nem most kezdődött, korábban is voltak harcok, mégis az itt élők morálisan és anyagilag is nagyon erősek. Útitársaimmal azt gondoltuk, ezt a tartást meg kellene tanulni. Nagy élmény volt számomra látni, hogy a hatalmas, szétlőtt templom mellett összegyűltek egy kisebb teremben, és elementáris erővel, átéléssel, énekléssel vettek részt a szentmisén. Jött sok népviseletbe öltözött ember, és rengeteg fiatal, gyermek. A káld pap rám bízta az Oltáriszentséget, én áldoztattam a híveit.

– Milyen alkalomból utaztak éppen ezekbe a városokba?

– Három városban tartottak ünnepi szertartást. Mindhárom főpap templomában megáldottunk több mint száz olajfacsemetét, amelyeket megkaptak a visszaköltöző családok, hogy vigyék haza, és ültessék el. Biztosan sokat gondolkoztak, mi lehet a válasz arra, hogy elűzték őket, és még mindig nem tudják, visszatérhetnek-e a városaikba. Milyen választ lehet adni erre a szörnyűségre?

Az asszír ortodox pátriárka elmesélte, hogy az egyik papját családjával együtt kirángatták a ház elé, lelőtték, lelocsolták benzinnel, és felgyújtották. Két nappal később tudtak csak odamenni a többiek, úgy találtak rájuk. A pap három ujja össze volt érintve... Mi lehet a válasz erre az erőszakra, gyűlöletre? A főpapok úgy döntöttek, hogy nem az ellenségeskedés, a bosszú

útját választják, hanem a békéét. Olajfacsemetéket áldottunk meg ezekben a kormos, golyóktól pusztított, összetört szobrokkal teli templomokban. A visszaköltözők hazavitték a csemetéket: hiszik, hogy kicsi és törékeny ez a békét szimbolizáló olajfa, de ha gondozzák, talán megmarad, megéled, és gyümölcsöt hoz mindenki számára.

– Hogyan élik meg a kereszténységüket az emberek olyan helyeken, ahol kereszténynek lenni veszélyes?

– Megdöbbenett, mennyien gyűltek össze a szertartáson Karakusban. A város üres, még senki nem költözött vissza, a házak lerombolva, az üzletek kifosztva. A híveinek a felét vasárnap össze tudja nálunk gyűjteni valaki? Ott mindenki eljön, énekel, áldozik. Nemcsak a lerombolt városokban, hanem azokon a területeken is így van, amelyeket nem foglalt el az Iszlám Állam. Nagy életerő van bennük, színes keleti ruhákban, kisminkelve jönnek a lányok... Gazdag, vidám, életerős emberek élnek itt. Igényesek, szépen öltözködnek, finom ételeket esznek, szépek voltak a házaik is. Sok jó kiállítás, erőteljes pappal

találkoztunk. Az egyikük egy napig a kísérőnk volt, nem panaszkodott, viccelődött, jókedve volt.

Azt mondták, az elmúlt ezer évben legalább tizenkét ilyen pusztítás volt, gondoljunk csak az örmény népiirtásra, amely a káldokat is ugyanúgy érintette. Csak a Ninivei-fennsíkon háromszáz kolostor hever romokban.

Nem beszéltek a menekülésről, a halottaikról, sorolták ugyan a mártírjaikat, ha kérdeztük, de maguktól nem erről beszéltek. Minden házon ott van a nagy kereszt. Láttam egy fiatal fiút, aki a pólója hátuljára egy nagy keresztet rajzolt. Az ajtókon ott lóg mindenütt a rózsafüzér. Egy muszlim városban, Erbilben egy domonkos nővér habitusban sétált az utcán – egy olyan városban, ahol korábban biztosan öltek meg keresztényeket. A város előtt felállítottak egy hatalmas keresztet – most éppen nem zavar senkit. Jelen van ez a kettősség, nyíltan viselik a keresztény jelképeket.

A domonkos nővérek meghívtak minket magukhoz. Hatalmas kolostorukat nemrég építették. „A hívek összedobták” – mondta a káld érsek. Tizenhat nővér mondott esti zsolozsmát, sok fiatal lány eljött – olyan sokan voltak, hogy bármelyik európai kolostor szerzetesei összetennék a két kezüket, ha ezt el tudnák érni. Nem a mi kedvünkért jöttek, mi csak belecsöppentünk a szertartásukba.

– A képeken is azt látjuk, hogy a környéken még romokban hevernek városok, falvak.

– Bementünk egy asszír katolikus székesegyházba, ahol látható volt, hogy ott lóttek célba: tele van golyóval, én is felvettem egyet, de visszatettem, hátha a repülőn idegesek lettek volna miatta. Filmekből látjuk, hogy egy hajszálból kiderítik, ki volt a gyilkos. Itt rengeteg embert megöltek, sportcsarnokokat, templomokat romboltak le, a golyókon talán még az is rajta van, ki gyártotta. Mégsem járnak utána. Vajon miért pusztítanak el mindent?

Láttuk a templom romjait, valamikor itt imádkoztak, énekeltek. Évszázadokat túlélte, és az emberi balgaság áldozata lett... A templomban minden szét volt löve, az ablakkeret, az ambó tele volt lövésnyomokkal, a hangszerek, a szobrok is... Kalapáccsal szétverték a keresztet. Megrázó látni ezeket a megrongált szobrokat, a szétlőtt templomtornyot. Az asszír katolikusok csodaszép fehér márvánnyal borított székesegyházában még a falat is leöntötték fáradt olajjal, meg is gyújtották, hol megégett, hol csak lefolyt a falakon. Elégett, összetört törmelék

félrelapátolva... Golyó az oltárban, az angyalt ábrázoló dombormű szárnyán... Az asszír ortodox szeminárium felégett, nem működik. Szétlőtt, imádkozó Mária-szobrot láttunk a szeminárium előtt. Nagy, kihalt város, megy az ember az úton, és senki nincs, minden ház ki van égve. Süt a nap, csiripelnek a madarak, és sehol senki... Az Iszlám Állam katonái által írt feliratok a falakon – fiatal fiúk, akik nyomot akarnak hagyni maguk után, nemcsak festékekkel, hanem bombákkal, golyószórókkal... Lakóház a templom mellett, belső udvarral, szőlőlugassal, milyen szép kis világ lehetett! Vajon hol vannak a lakóik, vissza tudnak térni ide? A romok között kávéfőző, palacsintasütő... Elmondták, hogy több száz ember volt itt, aki dialízisen élt – ők lettek a háború első áldozatai, hiszen ilyenkor megszűnik a kórházi ellátás, és végül nem marad más, csak az üszkös fal, a szegénység, a bűn, az erőszak... Az ember itt csak imádkozni tud, a Jóisten áldását kérheti, töltsse be az itt élő emberek szívét, töltsse be ezt a tájat. Tavasz van, esett az eső, szép zöld minden, minden föld be van vetve. Ez a remény.

– Mit tudnak tenni a helyi egyházak?

– Az egyházak nagyon életerősek, gondoskodnak a menekültekről. Erbilben szerencsénk volt, mert ott élt a káld főpásztor. Rádásul Erbil a kurdok fővárosa. Ők az iszlám mosolygós arca – mondják róluk. Ennek valószínűleg az is az oka, hogy remélik, Európa melléjük áll, és létrehozhatják Kurdisztánt. Az erbili káld főpásztor hihetetlen életerővel kezdte meg az újjáépítést. Az olasz püspöki konferenciától kapott pénzből építettek egy szép, nagy egyetemet. 2015-ben kezdték el az építkezést, amikor még zajlott a menekülés. Az itt élő keresztényeknek már többször kellett menekülniük, több területet elhagytak, tudják, mit kell tenni: megvettek földterületeket, házakat bérelnek, a szegényebbek konténerlakásban laknak. Sátorban senki nem él már. Voltam egy majdnem ötezer fős menekülttáborban, ahol állt egy ezerfős, hatalmas mobiltemplom, amelyet vasárnap kétszer megtöltenek a hívek.

– Milyen segítséget kapnak külföldről?

– Jelen van a Szükséget Szenvedő Egyház, láttunk egy francia segélyszervezetet, sokat segít a Jezsuita Menekültszolgálat is. Ami különös, hogy amerikai veterán katonák is létrehoztak egy segélyszervezetet, azt mondják, a lelkiismeretük megnyugtatója. Olyanok vannak benne, akik korábban részt vettek a háborúban.

Erbilben az egyetem az olasz egyház segítségével épült fel. Komoly iskola épül ugyanebben a városban magyar állami segítséggel, ősszel kezdték el az építkezést, tavasszal át is akarják adni. Keresztények tartják majd fenn az iskolát, de nyilvános lesz, nyitott mindenki számára.

A szervezetek 250 millió eurót szeretnének összegyűjteni, hogy segítsék a keresztények hazatérését. Ebben szeretnénk mi is segíteni nekik. Az egyik főpapa elementáris dühvel mondta el: Európa védi a pandákat is, ami rendben van, szereti ő is az állatokat, de hogy lehet, hogy őket nem védi meg senki?... Mi voltunk a díszvendégek a május eleji szertartásokon, de nem volt ott senki más. Egy nyugati média sem jött el, a Duna Televízió volt az egyetlen. A nagyvilág mintha nem venne tudomást erről a szenvedésről, pedig a keresztény jelenlét itt kétezer éves.

– Mit tudunk tenni keleti testvéreinkért? És mit tanulhatunk meg tőlük?

– Gondolkoztam, mit vihetek nekik. Flúei Szent Miklósról írtam egy imakilencedet a békéért, ezt lefordították angolra és arabra is. Az imádságon felolvasták egy részét, én pedig magyarul imádkoztam. Ezt az imádságot továbbra is mondhatjuk értük.

Az ő üzenetük a számunkra nem az összeesküvés, nem a bosszú, a vádaskodás, hanem az, hogy olajfát ültetünk vérrel áztatott szülőföldünkre. Mert hiszünk a jövőben, hisszük azt, hogy ennek a termését gyermekeink majd együtt el fogják fogyasztani. Egyfelől hihetetlenül törekeny, sebezhető a világunk. Másfelől meg kell tanulni nem nyafogni, hanem építeni.

A karakusi templomban az asszír katolikus főpásztor így fogalmazott: „Azt akarják, hogy elmenjünk erről a földről, melyet a testvéreink vére öntözött, de mi nem elmegyünk, hanem olajfát ültetünk, mert itt szeretnénk maradni.”

A gyermek áldás, nem teher

Székely János esztergom-budapesti segédpüspök május 21-én babakocsis zárandoklatra hívott édesanyákat és édesapákat, nagyszülőket, hogy együtt ünnepeljék a családi élet szépségét. A Mária Út Egyesület meghívója gyorsan terjedt közösségi oldalakon, elektronikus levelekben.

Miként a belvárosi Nagyboldogasszony-templom előtt gyülekező fiatal és idősebb, sok-sok gyerekkel érkezőknek Székely János püspök elmondta: Jézus számarháton, nem lóháton vonult be Jeruzsálembe, nem hadvezérként, hanem a béke királyaként. Ehhez hasonlóan szeretné, ha a babakocsis zárandoklat a város két temploma – a belvárosi Nagyboldogasszony-templom és a Szent István-bazilika – között a szeretetet és a békét, az élet és a család örömét jelezné az itt lakóknak, a városban turistaként vendégeskedőknek. E zárandoklat megmutathatja az élet gyöngének tűnő erejét, mely azonban jövőt tud építeni. Hozzátette: hálát kell adnunk a kisgyermekéért. A fiatal édesanyáktól és édesapáktól nagylelkűséget, bőkezűséget kell kérni, hogy örömmel adják tovább az élet kincsét.

Szólt arról is a püspök, hogy a gyermek áldás, nem teher. Ezért mondhatjuk, hogy a gyermeket váró édesanya áldott állapotban van. A gyermek Isten egyik legnagyobb ajándéka, amit egy házaspárnak, a családnak, egy nemzetnek adni tud. E zárandoklat az élet ünnepe – folytatta Székely János. Fel kell mutatni ezt a kincset a városnak, felebarátainknak.

A zárandoklat találkozási pontjánál egy négygyermekes házaspár tanúságtételét hallgathatták meg a jelenlévők: Orsi orvos, Attila jogász. Hét éve házasok, s mint mondták, négy év alatt „duzzadt” hat főre a család, amely bizonyos szempontból komoly próbatétel volt, de ők Isten ajándékának tekintették a gyermekek jövetelét. Mint mondták, az apróságokkal való foglalkozás az egymásra fordított figyelmet csökkentette, egyszer csak észrevették, hogy távolodni kezdtek egymástól. Hosszú ideig tervezték, hogy elmennek egy lelkigyakorlatra, ám ez szervezési problémák miatt mindig eltolódott. Végül eljutottak a Chemin Neuf közösség Kána-lelkigyakorlatára. Az ott megtapasztalt öröm és az együtt imádkozás élménye, az Isten felé fordulás kettejük és a gyermekeikhez fűződő kapcsolatát is pozitív irányba terelte.

A tanúságtételek után, a Szentlelket segítségül hívva, a Dunaparton vonult végig a zárandokcsoport, hogy a bazilikához érve szentmisén vegyenek részt.

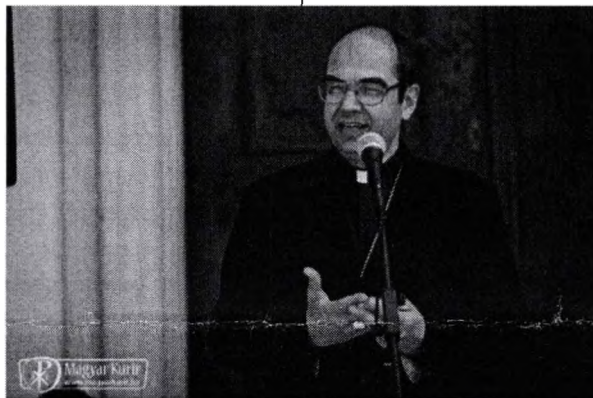
A bazilikában Gergely és francia felesége, Luce tanúságtételét hallgathatták meg a zárandokok.

Elmondták: házasságuk elején néha elfogta őket a félelem, vajon hol fognak lakni, miként fognak élni, lesz-e munkahelyük, miből fogják csemetéiket eltartani. Luce és férje, Gergely most várják harmadik gyermeküket. Hozzátették: már korábban kiválasztották azt az evangéliumi részt, amelyben Jézus az ég madarairól prédikál, melyek nem vetnek, nem aratnak, a menyeyi Atya mégis gondjukat viseli. Hát még az emberét... Mint Luce mondta – ez evangélium e szakasza – tudva, hogy Isten gyermekei vagyunk, elmulasztotta szívükben az aggodást. A tanúságtétel végén Gergely az imádság fontosságáról beszélt. Olyan munkahelye volt, ahol megbecsülték, előmenetele biztosnak látszott, de oly sok időt kellett munkával eltöltenie, hogy a családra nagyon kevés ideje maradt. Amikor ezt észrevették, feleségével közösen imával fordultak Istenhez, aki meghallgatta őket, s váratlanul egy sokkal jobb állásajánlatot kapott, ahol a munka és a család harmóniáját immár megtalálta.

Tanúságtételük után mutatta be a szentmisét Székely János püspök. A bazilika első két padtömbje megtelt szülőkkel, nagyszülőkkel, gyerekekkel és gyerekricsajjal. Ez alkalommal senki nem tekintett rájuk szúrós szemmel, senki nem pissegett a felsíró apróságokra. Érdekes volt figyelni, már ilyen kiskorban mennyire különböznek a gyerekek. Volt, aki végig csöndben üldögélt édesapja vagy édesanyja ölében; más az oltárlépcső körül szaladgált; volt, aki mindenáron szökní akart, ezzel buzdítva különös éberségre szüleiket, nagyszüleiket.

A templom egy részét lezárták a zárandokok részére, oda a turistákat nem engedték be. A mellékhajóban azonban számtalan kíváncsiskodó jött egészen az oltár közelébe, ahol én is tartózkodtam. Többen kérdezték: Mi történik itt? Miért a püspök, miért e sok gyerek? Válaszaim után fiatalok és idősek némi irigységgel pillantottak az oltár felé, mosolyogtak a kisbabák sírását hallva. Többen megjegyezték: máshol is szükség volna arra, hogy felhívják a figyelmet a gyermek értékére, máshol is imádkozni kellene a gyermekvállalásért, a gyerekekért, szülőkért.

A szentmise után Székely János püspök minden családot külön – gyermeket, szülőt, nagyszülőt – megáldott, hálát adva Istennek, hogy kinyíltak az élet titka felé, hiszen az élet ajándéka a gyermek.

Matematika és rózsafüzér – Egy hajdan ateista blogger vall megtéréséről

Leah Libresco ateista író és blogger hosszú intellektuális úton jutott el a megtéréshez. 2012-ben keresztelkedett meg, s azóta katolikus perspektívából folytatja a blogírást.

Leah Libresco korábban népszerű ateista blogger volt, aki posztjaiban az élet fontos

kérdéseire keresett intellektuálisan igényes választ. 2012-es megkeresztelkedése óta immár katolikusként folytatja a blogolást, amellyel a jezsuita America Magazine egyik szerkesztője és szerzője lett.

A 2012-ben 22 esztendőes Leah Washingtonban él, a Yale Egyetemen végzett statisztikus; amikor bejelentette, hogy katolikus lesz, a Catholic News Agency kérdezte megtéréséről. Elmondta, az élő Igazság keresése vezette leginkább útján – mint egy barátjának megfogalmazta: az igazság volt a „belépő drog”.

Nemrégiben a National Catholic Register amerikai portál készített vele interjút arról, mi áll megtérése hátterében, milyen meglepő változásokat tapasztalt az azóta eltelt években.

Az interjúban elmondta, családja nem volt vallásos, és egyébként sem ismert senkit, aki komolyan vette volna a vallást, a hitét. Long Islanden nőtt fel, zsidó származású, nem hívő környezetben, és egészen egyetemista koráig nem találkozott olyan gyakorló keresztényekkel, akiket értelmesnek látott volna, és akik természetesen és őszintén tudtak beszélni hitükről.

Leah hamisan érezte a vallást, és nem látott vonzó példát maga előtt. Úgy érezte, sokan valótlanágokban hisznek, és érvekkel próbálta kiközösíteni ismerőseit azokból a vallásos meggyőződéseikből, amelyek szerinte nem voltak igazak – számos ateista ismerőse most őt magát próbálja meggyőzni ugyanerről. Leah azt gondolja, „valójában hízelgő a vallás számára, ha így viszonyulnak hozzá az emberek – mert ha teljességgel

ártalmatlannak tekintenénk a vallást, az azt jelentené, hogy a vallásnak nincsenek következményei. Az biztos, hogy én nem így érzékelem a hitemet, most, hogy már van.”

Arra a kérdésre, hogyan lett szkeptikus kívülállóból valóban hívővé, Leah elmondta, legerősebben az motiválta, hogy meg akarta érteni: hogyan tudhatjuk meg az igazságot? Hogyan juthatunk el az igazság ismeretére? Nem tudjuk csak úgy önerőből véghezvinni a dolgokat, mint a matematikában, ami absztrakt, igaz és gyönyörű. Vannak dolgok a fizikai világban, melyek olyannyira nyilvánvalóak számunkra, hogy nincs szükség semmilyen természetfölötti beavatkozásra ahhoz, hogy megtudjuk, hogyan érthetjük meg – ilyen például a matematika. Az összeadás alapjai megragadhatóak egyszerű fizikai analógiák révén.

„Az erkölcs azonban nem így működik. Nem olyan könnyű, mint dekódolni a körülöttünk lévő világ alkotóelemeit. Honnan jön az a tudás, ha nem olyasvalami, amit a körülöttem lévő alapvető alkotóelemekből fel tudok építeni? Végül három kiindulópontom volt, melyeket nem igazán lehetett összeegyeztetni: 1. Nincs Isten. 2. Az erkölcs nem az emberektől függ, nem mi hoztuk létre; valami rajtunk kívül álló, transzcendens dolog. 3. És úgy tűnik, nem tudok transzcendens dolgokat elérni önmagam erejéből. Nem lehet mindhárom állítás igaz – melyiket adjam föl? Abban egészen biztos voltam, hogy az erkölcs transzcendens.”

Leah Libresco végül úgy döntött, az egyik feltételezést feladja: elfogadja, hogy van Isten. Sokat beszélgetett katolikus és keleti ortodox barátaival, s végül ez segített felismernie: „az az Isten, akiről ők beszélnek, éppen az az Isten, akihez egyre közelebb osontam, bár ezt észre sem vettem”.

Az interjúban rákérdeztek arra is, voltak-e olyan keresztény írók vagy más fontos szereplők a kereszténység történetéből, akik hatottak rá. Leah C. S. Lewist említette első helyen, különösen Mere Christianity (magyarul: Keresztény vagyok!) című művét emelte ki. Amikor először olvasta az első fejezeteket, azt gondolta: „végre valaki arról ír, amit én is gondolok – azt leszámítva, hogy most el fog kezdeni Istenről beszélni.” Chesterton Orthodoxy című kötetét és Szent Ágoston Vallomásait szintén a rá nagy hatást tett művek közé sorolta – Ágostont választotta védőszentjéül bér málkozásakor.

Végül a megtérés utáni idők tapasztalatairól faggatták Leah-t. A meglepő következmények közé sorolta, hogy elkezdett többet foglalkozni a fizikai világgal, annak

megbecsülésével – például elkezdett többet főzni. Az étkezést már nem csupán szükségesnek tekintette, mely ahhoz kell, hogy szellemi tevékenységet tudjon végezni, hanem elkezdte látni benne a szépséget is.

Az imádsághoz való viszonya szintén változásokon ment keresztül. Kezdetből szerette a rózsafüzért, például azért, mert akármikor lehet imádkozni; mert olyasvalami, amit bármikor megtehetsz Istenért és Istennel – anélkül, hogy azon törnéd a fejed, vajon helyes-e, amit csinálsz. Megosztotta azt is, hogy nehezebbre esik a szemlélődő ima, rosszul viseli a csendet. Viszont az ima kapcsán bevezette azt, hogy ha bármikor erre gondol, ha csak annyit is, hogy

„milyen gyengén megy az ima”, akkor azon nyomban imádkozni kezd, legalább egy Dicsőséget.

Kezdetben sokszor nehezebbre esett az imádság, mert inkább gondolkodott Istenről – azt viszont rengeteget. Az imádság azonban – úgy találta – inkább Istennel való gondolkodás, nem Istenről. Amellett számtalanszor rajtakapja magát, hogy már a matematikáról gondolkodik, nem is imádkozik – ilyenkor azzal próbálja visszatérni saját magát, hogy végigfuttatja: mennyire szereti a matematikát, a matematika igaz, jó és gyönyörű – „tehát Isten is szereti a matematikát”.

SZENT ÉLETE

Szír Szent Efrém

Efrém diakónus, hitvalló a Szír ortodox egyház egyik legkiemelkedőbb teológusa, szónoka és himnuszírója volt. Diakónusként hazájában és Edesszában működött, ahol teológiai iskolát alapított. Aszketikus életet élt, nem szűnt meg prédikálni és könyveket írni kora tévedései ellen. A keleti és nyugati egyházak egyaránt szentként tisztelik. XV. Benedek pápa a Principi apostolorum Petro enciklikájában emelte a katolikus egyháztanítók sorába 1920-ban.

Niszibiszben, a Római és a Perzsa Birodalom határán született, 306 körül. 18 éves korában megkeresztelkedett, és attól kezdve a város első püspökének, Jakabnak (a szírek apostola) tanítványa volt. Tanított a niszibiszi iskolában, melynek később vezetője lett. Nagy Szent Vazul diakónussá szentelte.

363-ban Flavius Claudius Iovianus római császárnak át kellett adnia a várost a perzsáknak, így Efrém számos kereszténnyel együtt Edesszába költözött. A város akkoriban nagy keresztény gyülekezettel rendelkezett. Máig nem tisztázott,

hogy Efrém alapította-e az edesszai iskolát, vagy tevékenysége és tanítványai tették híressé.

Később remeteként élt egy sziklabarlangban, majd ismét tanítani kezdett. Átszervezte az iskolákat; ekkor írta aszketikus művei zömét. „Efrém az első apostolok buzgó követője volt. A szerzetesek és remetek példaképe. Nem volt tarisznyája, botja, sem aranya, ezüstje. Zabkenyeret és zöldséget evett, szomját vízzel oltotta. Teste hasonló volt az agyagból formált csontvázhoz” - írta róla Nüsszai Szent Gergely.

Az edesszai arám nyelvjárásban alakult ki a szír irodalom, melynek Efrém megalapozója és legjelentősebb képviselője. Főként bibliamagyarázattal, hitvédelemmel és himnuszalkotással foglalkozott. Kommentálta Mózes első könyvét, Mózes második könyvét, Józsué könyvét, Bírák könyvét, Sámuel első és második könyvét, A királyok első és második könyvét, A krónikák első és második könyvét, Jób könyvét. Mózes első és második könyvének szír nyelvű kommentárjai megőrződtek. Szintén megmaradtak Tatianus Diatessaronjáról (evangélium harmonizálása) írt kommentárjai. Az apostolok cselekedeteihez, és Pál apostol leveleihez írt kommentárjai arámi fordításban maradtak fenn. Sermones című művéből is

maradtak meg eredeti részek. A Refutationes-ben cáfolta Mani, Bardasanes és Markion tanait. Efrém az ókeresztény költészet legnagyobbika. Szír nyelven (kelet-arámi nyelv) írt. Műveiben a teológia és a költészet összefonódott. Rímes prózában és versben írta homíliát. Himnuszaiiban újra és újra megénekelte az embereket megszabadító Isten csodálatos kegyelmét. Jól ismerte a Bibliát, melyet leggyakrabban körülírva idézett. Nem volt kapcsolatban a kortárs görög teológusokkal, nem ismerte a személy, lény és természet általuk használt kifejezéseit. Az Efrém által használt fogalmak valószínűleg a korai szír egyházi nyelvből származtak. Énekei, melyekért a Szentlélek hárfája melléknevet kapta, a szír liturgiában ma is megtalálhatók. Himnuszait lefordították örmény, kopt, etióp, arab és görög nyelvekre, görögből pedig latinra és a szír,

örmény, kopt, görög és szláv nyelvű liturgia részei.

A Római és Perzsa Birodalom határán uralkodó politikai helyzet, a pogány kultuszok, a zsidó vallás, a különböző ókeresztény szekták arra készítették, hogy állást foglaljon, és megvédje meggyőződését. Küzdött a babona, a csillagkultusz, a manicheizmus ellen.

A 372 telén, pusztító éhínség idején elvállalta az élelem szétosztását a szegények között; egy hónappal azután, hogy visszatért barlangjába, meghalt.

Az ortodox és katolikus egyház egyaránt tiszteli. Az egyetlen szír nyelvű szent, akit 1920ban egyháztanítóvá nyilvánítottak. A római kánonba 1920-ban vették föl, ünnepét június 18-ról 1969-ben június 9-re helyezték.

ÚRNAPJA

Az Úrnapja Krisztus szent Testének és Vérének ünnepe. Szentháromság ünnepe utáni csütörtökön, Magyarországon a következő vasárnapon tartott főünnep.

Ima:

Jézus Legszentebb Szíve, aki valóban jelen vagy az Oltáriszentségben, felajánlom a testem és lelkem, hogy teljesen eggyé legyen a Te Szíveddel, hogy feláldozzák minden pillanatban a világ oltárain, és dicsérje az Atyát, könyörögve, hogy eljőjön az Ő királysága. Kérlek, fogadd el alázatos felajánlásomat.

Használj engem a Te akaratod szerint, az Atya dicsőségére és a lelkek üdvösségére. Legszentebb Szűzanya, sose engedd, hogy elválasszanak engem Szent Fiadtól. Kérlek, óvj és védelmezz, mint a Te különleges gyermekedet. Ámen.

JÉZUS SZÍVÉNEK ÜNNEPE

(játékos feladat)

KI ŐRZI A NYÁJAT?

FELADAT:

Nyiltól nyilig színezd ki az utat !

